

131

Komendant
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza

Białystok, dnia ¹⁰.....czerwca 2015 r.

Egz. nr ².....

tel. 85 7145002, fax. 85 7145701

K-00-10-1149/10/11
.....
Nr ewidencyjny
11 CZE. 2015
.....
Data

Pan [REDACTED]

Naczelnik
Wydziału Zabezpieczenia Działań
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
w Białymstoku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „Dokumentowanie działań specjalnych Wydziału Zabezpieczenia Działań – Sekcja Odwodowa w Augustowie”, zrealizowanej w trybie zwykłym w Wydziale Zabezpieczenia Działań Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku, 15-370 Białystok, ul. Bema 100, ujętej w Planie Kontroli Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej na 2015 r.

Czynności kontrolne przeprowadził w dniach od 06.05.2015r. do 02.06.2015r., na podstawie wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, stanowiących załącznik do decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach

obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 43, z późn. zm.), zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- mjr SG Jolanta Filipiuk - starszy specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego, upoważnienie do kontroli nr 7/WKiAW/XI15 z dnia 06.05.2015r.

członkowie:

- ppłk SG Wojciech Kaliński - starszy specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego, upoważnienie do kontroli nr 8/WKiAW/XI/15 z dnia 06.05.2015r.

Funkcję Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Działań w kontrolowanej komórce, w okresie objętym kontrolą pełnili:

- do dnia 15.04.2014r. [REDACTED]
- od dnia 16.04.2014r. powierzono pełnienie obowiązków naczelnika wydziału [REDACTED]

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli były ustalenia z następujących obszarów:

- przestrzeganie procedur dotyczących sporządzania dokumentacji dotyczącej działań specjalnych podejmowanych w formie planowej,
- przestrzeganie procedur dotyczących sporządzania dokumentacji dotyczącej działań specjalnych podejmowanych w formie alarmowej,
- przestrzeganie procedur w zakresie sprawozdawczości z wykonania zadań specjalnych.

2. Kontrolą objęto okres od dnia 04.03.2014 r. do dnia 31.12.2014 r.

II. Cel kontroli.

1. Celem kontroli było:

Celem kontroli była ocena działalności kontrolowanej komórki dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli oraz ustalenie zakresu, przyczyn i skutków oraz osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w związku z dokumentowaniem działań specjalnych.

2. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumenty i informacje udostępnione kontrolerom oraz wyjaśnienia kierownika podmiotu kontrolowanego.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**, w oparciu o kryteria legalności i rzetelności. Podstawą do dokonania ustaleń były materiały źródłowe, wyniki weryfikacji dokumentów zebranych w trakcie kontroli, wyjaśnienia złożone przez kierownika kontrolowanej komórki organizacyjnej oraz mierniki przyjęte do kontroli. Aby osiągnąć zamierzony cel czynności kontrolnych, za próbę do kontroli przyjęto 100% dokumentacji odnoszącej się do prowadzenia działalności w zakresie dokumentowania podjętych działań specjalnych przez funkcjonariuszy Sekcji Odwodowej WZD z siedzibą w Augustowie, bez udziału funkcjonariuszy z komendy POSG i innych oddziałów SG.

Organizacja realizacji zadań objętych kontrolą i stan prawny obowiązujący w przedmiotowym zakresie:

Zadania Wydziału Zabezpieczenia Działań w okresie objętym kontrolą wynikały z treści wydanych na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3, w związku z art. 3a pkt 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.): § 11 zarządzenia nr 94 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej imienia gen. dyw. Henryka Minkiewicza z siedzibą w Białymstoku oraz § 14 Zarządzenia nr 54 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 22 kwietnia 2014r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej imienia gen. dyw. Henryka Minkiewicza z siedzibą w Białymstoku. Zgodnie z zapisami zawartymi w przedmiotowych aktach prawnych do szczegółowego zakresu zadań Wydziału Zabezpieczenia Działań należy m.in. wykonywanie działań specjalnych oraz współdziałanie z komórkami organizacyjnymi komendy oddziału oraz placówkami Straży Granicznej w realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony granicy państwowej, pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych, zapewnienia bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej i porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, a w zakresie właściwości Straży Granicznej - także w strefie nadgranicznej.

Funkcjonariusze Wydziału Zabezpieczenia Działań – Sekcja Odwodowa z siedzibą w Augustowie wykonując swoje obowiązki w obszarze podejmowania działań specjalnych stosowali przepisy Zarządzenia nr 35 z dnia 4 marca 2014r., w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, zwane dalej „zarządzeniem nr 35 KGSG”. Polegały one przede wszystkim na zapewnieniu bezpieczeństwa przy zatrzymywaniu osób, bezpieczeństwa wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych. Wszystkie działania w analizowanym okresie

prowadzono w formie działań alarmowych. Ustną zgodę na ich przeprowadzenie udzielały upoważnione do tego osoby, które następnie potwierdzały swoją decyzję na stosownych wnioskach o podjęcie działań specjalnych.

Ponadto sprawdzeniu poddano prawidłowość dokumentowania użycia środków przymusu bezpośredniego, stosownie do wymogów Ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U.2013.0.628), zwana dalej „ustawą o śpb”

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie przestrzegania procedur dotyczących sporządzania dokumentacji dotyczącej działań specjalnych podejmowanych w formie planowej:

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Wydziale Zabezpieczenia Działania Podlaskiego Oddziału SG, funkcjonariusze Sekcji Odwodowej z siedzibą w Augustowie, nie prowadzili samodzielnie działań w formie planowej.

W związku z poczynionymi ustaleniami **odstąpiono od oceny przedmiotowego obszaru.**

2. W zakresie przestrzegania procedur dotyczących sporządzania dokumentacji dotyczącej działań specjalnych podejmowanych w formie alarmowej:

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w przedmiotowym obszarze sprawdzeniu poddano 50 wniosków o podjęcie działań specjalnych w formie alarmowej. Wnioski te zawierały wszystkie wymagane elementy, zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 35 KGSG oraz były zatwierdzone (potwierdzono zgodę ustną na ich przeprowadzenie, zgodnie z wymogiem § 9 ust. 3 zarządzenia nr 35 KGSG).

Ustalono jednakże, że w 10 przypadkach wnioski o podjęcie działań specjalnych były sporządzone po terminie wymaganym § 9 ust. 3 zarządzenia nr 35 KGSG. W jednym przypadku stwierdzono zatwierdzenie wniosku jedynie za nieczytelnym podpisem. Jeden wniosek nie zawierał pełnej daty sporządzenia. W kilku przypadkach brak było dat zatwierdzenia wniosków przez wydającego zgodę na podjęcie działań specjalnych.

Powyższe ustalenia należy uznać za **uchybień**. Biorąc pod uwagę ilość wniosków poddanych sprawdzeniu należy stwierdzić, że miały one charakter powtarzalny, niemniej jednak nie wywarły negatywnego wpływu na realizację podejmowanych działań specjalnych. Ponadto na powstanie ww. uchybień kierownik kontrolowanej komórki nie miał pełnego wpływu, gdyż wnioski nie były przez niego sporządzane i zatwierdzane. Na kierowniku spoczywała jedynie odpowiedzialność nadzorcza nad dokumentacją dotyczącą działań specjalnych

gdyż był on „pośrednikiem” pomiędzy podmiotem wnoszącym, a osobą zatwierdzającą wnioski.

Dodatkowo ustalono, że wnioski o podjęcie działań specjalnych po wpłynięciu do WZD nie były rejestrowane jako dokumenty wchodzące. Konieczność rejestrowania dokumentów wynika z § 17 oraz § 20 instrukcji kancelaryjnej wprowadzonej do stosowania w Straży Granicznej decyzją nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010r. Tym samym należy stwierdzić, że nie został zachowany wymóg formalny rejestracji dokumentów. Powyższe działanie powodowało ograniczoną możliwość weryfikacji prawidłowości wykonywania zadań w zakresie dokumentowania podejmowanych działań specjalnych przez kontrolowaną komórkę organizacyjną POSG, tj. stwarzało możliwość zagubienia dokumentacji oraz utrudnienia w prowadzeniu ewidencji podejmowanych działań specjalnych.

Z wyjaśnień udzielonych przez naczelnika WZD wynika, że jeszcze w trakcie trwania kontroli podjęto działania zaradcze i obecnie wnioski o podjęcie działań specjalnych podlegają rejestracji.

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że wnioski o podjęcie działań specjalnych kierowane z placówek SG były przesyłane faksem. Tym samym sporządzane były w 1 egzemplarzu. Natomiast z zarządzenia nr 35 KGSG wynika, że wnioski powinny być sporządzane w 2 egzemplarzach (jeden egzemplarz - adresat, drugi - wnioskodawca).

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika kontrolowanej komórki wynika, że powyższa praktyka stosowana była od początku powstania wydziału i miała na celu sprawniejszy obieg dokumentów i zachowanie wymaganych przepisami terminów.

Powyższe postępowanie nie spowodowało sprawniejszego obiegu dokumentów, gdyż 10 z 50 wniosków było przesłanych po wymaganym przepisami terminie. Ponadto ustalono, że wnioski przesyłane faksem do Wydziału Zabezpieczenia Działań POSG w celu zatwierdzenia, po akceptacji były włączane do dokumentacji WZD, natomiast wnioskodawca nie posiadał w swojej dokumentacji zatwierdzonych egzemplarzy wniosków. Przedmiotowe działanie spowodowało, że na podstawie dokumentacji placówki nie było możliwości zweryfikowania, czy działania były zatwierdzone przez uprawnione osoby. W ocenie zespołu kontrolnego powyższe działania należy dostosować do wymogu zarządzenia nr 35 KGSG.

Ponadto w teczce numer 131/15: „*Wnioski, decyzje, plany, sprawozdania, pisma przewodnie, notatki dotyczące działań specjalnych 2014*”, tom II., którą udostępniono do kontroli ujawniono sprawozdanie z przeprowadzenia działań specjalnych, które odbyły się w dniu 01.12.2014r., W teczce nie odnaleziono jednak wniosku o przeprowadzenie działań opisanych w przedmiotowym sprawozdaniu.

Z wyjaśnień Naczelnika WZD [REDAKTOWANE] wynika, że wniosek nie został przesłany przez wnioskodawcę. Podjęto próbę wyjaśnienia powyższej sytuacji. Ustalono, że wniosek dotyczący działań specjalnych przeprowadzonych w dniu 01.12.2014r. został sporządzony przez wnioskodawcę dnia 16.12.2014r. (po wymaganym przepisami terminie). Wniosek zarejestrowano w dzienniku faksów Rdet nr 5/14, pod numerem PD-AG/1175/14, z datą wysłania 16.12.2014r. W trakcie kontroli nie udało się potwierdzić, czy wniosek fizycznie został przesłany do Wydziału Zabezpieczenia Działań POSG i zatwierdzony przez upoważnioną osobę.

Powyższe stanowi **nieprawidłowość**, gdyż zatwierdzony wniosek stanowi formalne potwierdzenie wydanej wcześniej przez Komendanta Oddziału lub inną upoważnioną osobę, ustnej zgody na przeprowadzenie działań specjalnych, co jest wymagane w § 9 ust. 3 zarządzenia nr 35 KGSG. W tym przypadku zgody na przeprowadzenie działań nie można jednoznacznie potwierdzić.

Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialny był Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań - [REDAKTOWANE], który zgodnie ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień organizuje i prowadzi nadzór nad prowadzeniem działań specjalnych, nad prawidłowym prowadzeniem wymaganej dokumentacji ewidencyjnej, sprawozdawczej i analitycznej z zakresu działań wydziału. O przypadkach ewentualnych problemów z egzekwowaniem prawidłowości dokumentowania podejmowanych działań specjalnych powinien informować przełożonych i podejmować działania skutkujące tym, aby dokumentacja od wnioskodawców dotarła do WZD i została zatwierdzona przez komendanta oddziału lub upoważnioną osobę.

Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny oraz zastosowane w kontroli kryteria i mierniki, **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono kontrolowany obszar. Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości nie wpłynęły negatywnie na realizację zadań w obszarze objętym kontrolą.

3. W zakresie przestrzegania procedur w zakresie sprawozdawczości z wykonania zadań specjalnych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w przedmiotowym zakresie ustalono, że stosownie do § 15 ust.1 zarządzenia nr 35 KGSG, po zakończeniu działań specjalnych każdorazowo były sporządzane pisemne sprawozdania z przeprowadzenia działań specjalnych, które następnie przedkładano podmiotowi wydającemu decyzję o podjęciu tych działań. Podmiotem zapoznającym się ze sprawozdaniem, stosownie do § 7 ust. 1 pkt 2 i 3 był Komendant Oddziału oraz uprawniony przez niego zastępca.

Pomimo powyższego, biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny oraz zastosowane w kontroli kryteria i mierniki, **pozytywnie z uchybieniami** oceniono

kontrolowane zagadnienie, gdyż uchybienia te miały wyłącznie charakter formalny i nie wpłynęły negatywnie na realizację zadań w obszarze objętym kontrolą.

4. Dokumentowanie czynności związanych z użyciem środków przymusu bezpośredniego:

W trakcie kontroli ustalono, że funkcjonariusze z Sekcji Odwodowej z siedzibą w Augustowie Wydziału Zabezpieczenia Działań Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w trakcie podejmowanych działań specjalnych, stosowali środki przymusu bezpośredniego.

Stosownie do art. 51 ustawy z dnia 24 maja 2013r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze za każdym razem prawidłowo dokumentowali fakt użycia środków przymusu bezpośredniego, sporządzając tym celu stosowne notatki.

Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny oraz zastosowane w kontroli kryteria i mierniki, **pozytywnie** oceniono kontrolowaną problematykę.

IV. Wnioski/zalecenia.

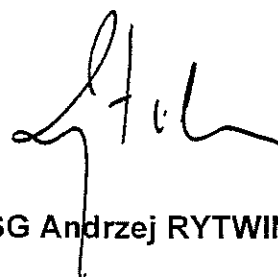
Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań:

1. Dostosować procedurę sporządzania wniosków o podjęcie działań specjalnych przez placówki SG, w zakresie ilości egzemplarzy oraz sposobu ich przesyłania do oddziału, do wymogów Zarządzenia nr 35 z dnia 4 marca 2014r., w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.
2. Rejestrować wnioski o podjęcie działań specjalnych, zgodnie z wymogami wynikającymi z § 17 oraz § 20 instrukcji kancelaryjnej wprowadzonej do stosowania w Straży Granicznej decyzją nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010r.
3. Podejmować działania skutkujące tym, aby dokumentacja o podjęcie działań specjalnych była sporządzana i przesyłana przez wnioskodawców w wymaganych przepisami terminach.
4. Sporządzać sprawozdania z działań specjalnych przez właściwe osoby, zgodnie z wymogiem § 15 ust. 1 Zarządzenia nr 35 z dnia 4 marca 2014r. w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.
5. W ramach nadzoru służbowego na bieżąco monitorować przesyłanie przez uprawnione podmioty wniosków dotyczących przeprowadzenia działań specjalnych w formie alarmowej a w przypadku stwierdzenia braku wymaganych dokumentów, skutecznie egzekwować ich dostarczenie.

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do dnia 12.07.2015r., za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

VI. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej strona 27, pozycja 7/2015 zarejestrowanej wg. rejestru dokumentów pod numerem 654/02.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika jednostki kontrolowanej.

płk SG Andrzej RYTWIŃSKI

Wykonano w 2 egz.

Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań Podlaskiego Oddziału SG – ZPO,

Egz. nr 2 – ad acta.

Sporządził/Wykonał: Zespół kontrolny

Dnia 10.06.2015r.